

Mevrouw A. Turtelboom

*Viceminister-president van de Vlaamse Regering
en Vlaams minister van Begroting, Financiën en
Energie*

Phoenixgebouw
Koning Albert II-laan 19 bus 11
1210 BRUSSEL

Uw bericht van	Uw kenmerk	Ons kenmerk	Datum
--	--	N 09-3.703.923 B1	16 september 2014

**Jaarrekening 2013 van de Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening
(De Watergroep)**

Mevrouw de viceminister-president,

Het Rekenhof deelt u mee dat het de controle van de bovenvermelde jaarrekening heeft beëindigd op basis van de officiële rekening die het departement Financiën en Begroting op 31 maart 2014 aan het Rekenhof heeft bezorgd. Die controle kadert in de bevoegdheid van het Rekenhof, toegekend door artikel 63, §1, van het rekendecreet van 8 juli 2011.

De Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening (De Watergroep) heeft een jaarrekening 2013 opgesteld overeenkomstig het rekendecreet van 8 juli 2011.

De VMW heeft de uitvoeringsrekening van de begroting als volgt vastgesteld:

ontvangsten	578.229.038 euro
uitgaven	626.737.042 euro

Bijgevolg zou er voor het begrotingsjaar 2012 een tekort van 48.508.004 euro zijn dat, samen met het overschot op 31 december 2012 van 83.720.474 euro, het gecumuleerd overschot op 31 december 2013 zou terugbrengen tot 35.212.470 euro.

De Watergroep heeft zijn bedrijfseconomische jaarrekening afgesloten met een balanstotaal van 2.050.869.328 euro en een nettowinst van het boekjaar van 15.275.355 euro.

De bedrijfsrevisor heeft op 28 mei 2014 een verklaring met voorbehoud bij die jaarrekening afgelegd aangaande de uitsplitsing over de subcategorieën in de jaarlijkse ESR-rapportering.

Op basis van een voorafgaande risicoanalyse heeft het Rekenhof beslist tot controle van de jaarrekening. Deze controle geeft aanleiding tot de volgende opmerkingen.

1. *Overlegging van de jaarrekening*

De jaarrekening 2013, zoals officieel elektronisch overgelegd aan het Rekenhof op 31 maart 2014, bevatte naast de balans op 31 december, de resultatenrekening, de uitvoering van de begroting en de toelichtingen hierbij, eveneens de proef- en saldibalans per jaareinde. Bij het nazicht van deze documenten stelde het vast dat de gegevens van de overgelegde proef- en saldibalans niet geheel overeenstemmen met de rapportering over de jaarrekening. Meer bepaald aangaande de samenstelling van het eigen vermogen werden afwijkingen tussen beide documenten vastgesteld.

Navraag leert dat De Watergroep in de overgelegde proef- en saldibalans een aantal late aanpassingen nog niet had geboekt.

Het Rekenhof wijst er derhalve op dat bij de overlegging van de officiële jaarrekening de correcte corresponderende documenten moeten worden meegedeeld.

2. *Waarderingsregels*

Bij de controle van de jaarrekening 2012 deelde het Rekenhof rechtstreeks aan De Watergroep mee dat wat de gehanteerde waarderingsregels betreft, de correcte goedkeuringsprocedures moeten worden gevolgd. Dienaangaande kon toen voor de aangepaste waarderingsregels geen voorafgaande goedkeuring door de Vlaams minister van Financiën en Begroting worden voorgelegd.

Tijdens het nazicht van de jaarrekening 2013 kon deze ministeriële goedkeuring nog steeds niet worden aangetoond. Het Rekenhof wenst met dit schrijven deze aangelegenheid dan ook onder de expliciete aandacht van de minister te brengen.

3. *Voorziening voor pensioenen*

De Watergroep had in de jaarrekening per 31 december 2012, onder de code 160 'Voorzieningen voor pensioenen en soortgelijke verplichtingen' een voorziening voor de pensioenen van haar personeelsleden en hun rechthebbenden, van 537.399.419 euro gerapporteerd. In het boekjaar 2013 werd die voorziening met 6 miljoen euro verhoogd, zodat deze per 31 december 2013 543.399.419 euro bedraagt. De voorziening stemt aldus overeen met de niet-gedekte pensioenverplichtingen¹.

Het Rekenhof had bij de jaarrekening 2012² opgemerkt dat:

- het vooral een 'boekhoudkundige' voorziening betreft, gezien in totaal voor 481,2 miljoen euro (90%) is samengesteld op basis van geherwaardeerde activa (waterleidingen en aftakkingen);
- met het programmadecreet van 21 december 2011³ een bijkomende paragraaf werd toegevoegd aan het decreet van 17 december 1997⁴, waarin het Vlaams gewest zich

---

¹ Bestaande uit de totale verbintenis voor pensioenverplichtingen van 722 miljoen euro (volgens een actuariële berekening uitgevoerd door Ethias in februari 2014), verminderd met de totale dekkingswaarden voor die pensioenverplichtingen van 178,6 miljoen euro.

² In zijn brief van 17 september 2013, kenmerk N09-3.701.482 B1.

³ Decreet van 21 december 2011 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2012, artikel 56.

uitdrukkelijk garant stelt voor de goede afloop van de verbintenissen van de pensioenregelingen van De Watergroep. Derhalve is op grond van artikel 138 uit de wet van 27 oktober 2006⁵ De Watergroep niet meer verplicht deze voorziening aan te leggen voor de uitbetaling van de rust- en overlevingspensioenen aan haar personeelsleden en hun rechthebbenden.

Het Rekenhof had geconcludeerd dat, in het bijzonder door de toekenning van de gewestwaarborg voor de goede afloop van de pensioenverbintenissen van De Watergroep, de voorziening voor de niet-gedekte pensioenverplichtingen in de balans van De Watergroep niet meer vereist was. De Vlaamse minister van Begroting en Financiën sloot zich aan bij die stellingname van het Rekenhof⁶.

Ter verduidelijking en explicitering van de regels inzake de pensioenverplichtingen van De Watergroep resulteerde dit in de indiening door de Vlaamse Regering van een voorontwerp van decreet op 6 december 2013, een ontwerpdecreet op 21 februari 2014 en de goedkeuring ervan door het Vlaams Parlement op 2 april 2014. Het decreet voorziet in een aanpassing van het decreet van 17 december 1997, door toevoegingen in te lassen in het artikel 5, § 2, meer bepaald:

- wordt uitdrukkelijk aangegeven dat De Watergroep voor haar pensioenen geen voorzieningen hoeft aan te leggen volgens de bepalingen van het KB van 30 januari 2001 tot uitvoering van het wetboek van vennootschappen, en
- wordt de financiering van de pensioenen volgens de eigen bepalingen, waarin het decreet van 17 december 1997 in de memorie van toelichting voorzagt⁷, opgenomen in de tekst van het decreet zelf.

Eveneens is in het (ontwerp)decreet bepaald dat het decreet uitwerking heeft met ingang van 30 december 2013.

De Watergroep heeft de jaarrekening 2013 definitief opgesteld op basis van de informatie zoals beschikbaar op 19 maart 2014. Gezien op dat moment het ontwerp van wijziging van het pensioendecreet nog niet definitief was goedgekeurd door het Vlaams Parlement, werden de pensioenvoorzieningen in de rekeningen behouden. De jaarrekening 2013 werd aldus opgesteld en goedgekeurd door de raad van bestuur van 28 maart 2014. Bijgevolg zal de voorziening voor de pensioenverplichtingen moeten worden teruggenomen in de balans per 31 december 2014 en zal deze als toekomstige pensioenverplichtingen derhalve moeten worden opgenomen in de toelichting bij de jaarrekening 2014.

Ten slotte wordt nog opgemerkt dat, zoals voor 2012, in het jaarverslag over de jaarrekening van De Watergroep weliswaar melding wordt gemaakt van de pensioenverplichtingen en de aangelegde voorziening, maar zonder verwijzing naar de verleende gewestwaarborg in het

---

⁴ Decreet van 17 december 1997 betreffende de rustpensioenen toegekend aan de vastbenoemde en tot de stage toegelaten personeelsleden van de Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening en betreffende de overlevingspensioenen toegekend aan de rechtverkrijgenden van die personeelsleden.

⁵ Wet van 27 oktober 2006 betreffende het toezicht op de instellingen voor bedrijfspensioenvoorzieningen.

⁶ In zijn brief van 13 november 2013, kenmerk FB/CenAcc-CR/SV/VMW2013.

⁷ Het decreet bepaalt dat de bijdrage ten laste van de werkingskosten van de Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening derwijze is, dat de gereserveerde middelen steeds in een voldoende dekkingsgraad voorzien van de lopende en de toekomstige pensioenen. Hieraan wordt toegevoegd dat de voldoende dekkingsgraad wordt vastgesteld op basis van een simulatie met een tijdshorizon van ten minste 20 jaar, waarbij de doelstelling is dat tijdens die periode op geen enkel ogenblik wordt ingeteerd op de beschikbare reserves.

programmadecreet, ook voor 2013 niet naar het voornoemd (ontwerp)decreet wordt verwezen. De lezer van de jaarrekening wordt aldus over deze essentiële decreetsbepalingen, waaraan belangrijke financiële consequenties zijn verbonden, niet geïnformeerd.

Het Rekenhof verzoekt u te antwoorden binnen de termijn van één maand, zoals bepaald in artikel 66, derde lid, van het rekendecreet van 8 juli 2011.

Een kopie van deze brief gaat naar de Vlaamse minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, alsook naar de directeur-generaal en de voorzitter van de raad van bestuur van De Watergroep.

Op last:

Het Rekenhof:

Jozef Van Ingelgem
Hoofdgriffier

Ignace Desomer
Voorzitter